

Úvod
kronikáře

Začínám psát obecní kroniku od roku 1999, když deset let předtím nebyla kronika vedena. Bezprostředně po pádu komunismu nebyl o psaní kroniky zájem a ani po prvních demokratických volbách v roce 1990 se nenašel nikdo, kdo by kroniku vedl. Zastupitelstvo uvádělo v život mnoho nových zákonů a předpisů, na obecní kroniku nezbyl čas.

Jmenování do funkce kronikáře jsem přijal bezprostředně po skončení mého osmiletého starostování a nyní předkládám kroniku za rok 1999. Nebylo jednoduché najít vhodnou formu a obsah kroniky, zvláště když není kronikářská práce žádnou institucí metodicky vedena a já nemám s psaním kroniky žádné zkušenosti. Na existující kroniku z období 1974 - 1989 nešlo přímo navázat, neboť je obsahem, stylem a formou psaní odlišná.

Kroniku píší na počítači, který má před ručními zápisy řadu předností. i když bývá doporučováno psaní perem do vázané knihy. Do kroniky se snažím zachytit všechny významné události v obci, čerpám ze zápisů ze zasedání obecního zastupitelstva, z korespondence obecního úřadu, jsem v pravidelném kontaktu s vedením OÚ, využívám výroční zprávy místních škol a spolků, Obecní zpravodaj od r. 1990 ho rediguji), a v neposlední řadě přenáším do kroniky poznatky z vlastního pozorování.

Zápis v kronice jsou z věcného hlediska posuzovány letopiseckou komisí a v konečném znění schvalovány obecním zastupitelstvem. Obsah zápisů není nikým usměrňován, k některým událostem vyjadřuji svůj osobní názor.. Přílohy kroniky (fotografie, výstřižky z novin, videozáznamy a ostatní dokladový materiál jsou ukládány odděleně.

Zápis v kronice za běžný rok se předkládají k nahlédnutí veřejnosti po dobu 14 dnů. Občané mohou podávat k zápisům v kronice připomínky a návrhy. Zjištěné věcné nedostatky lze v kronice dodatečně opravit.

Do letošní kroniky jsem pod heslem "Popis obce" zařadil základní údaje o naší obci, které nebyly dosud nikde souhrnně zpracovány. Vycházel jsem z údajů vyskytujících se v různých dokumentech obce, aktuální informace jsou čerpány většinou podle stavu ke konci roku 1999. Čtenář kroniky si může o současnosti obce vytvořit jasnější představu. Do závěru zápisů každého roku chci zařadit přehledy nebo tabulky týkající se celkové historie obce, které postupně zpracovávám. Pro letošní rok je to přehled o vývoji názvu obce od nejstarších dob do současného úředního názvu, majitelé a držitelé Žatčan, historické názvy polních tratí v katastru a výskyt příjmení a jejich původ k 31.12.1999.

Složení letopisecké komise: předseda Ing. Oldřich Zapoměl, starosta obce, členové: Božena Richterová z č. 149, důchodkyně - Václav Klanica z č. 11, důchodce - a Ing. František Poláček z č. 37, předseda ZD Žatčany.

Josef Sedláček, kronikář

Životopis
kronikáře

Jmenuji se Josef Sedláček, kronikářem jsem byl jmenován Obecním zastupitelstvem v Žatčanech od 1.9.1999.

Narodil jsem se 26.9.1932 v Žatčanech č. 109 jako druhý ze 3 synů Antonína Sedláčka a Marie r. Sedláčkové. Po vychození místní obecné školy a měšťanské školy v sousedním Újezdě u Brna jsem absolvoval 4 letou obchodní akademii (ekonomickou školu) v Brně. Po maturitě v r. 1952 a zákl. vojenské službě jsem pracoval až do důchodu na ekonomických pracovištích několika podniků jako účetní, metodik, plánovač, vedoucí financování a vedoucí účtáren.

Po vojně jsem se v r. 1955 přiznal do domu č. 81 a tam žiji dodnes. Mám 3 syny, teď (říjen 1999) mám 7 vnoučat, je mi 67 let a spolu s manželkou žijeme sami v našem domku.

Veřejného života jsem se zúčastňoval již od mládí, nejdříve jako aktivní fotbalista, 10 let jsem byl jednatelem oddílu kopané, přes 25 let jsem byl externím pracovníkem místního jednatele České státní spořitelny, poslancem v býv. MNV jsem byl v letech 1964 až 1969, pak jsem byl pro nesouhlas s nastupující normalizací (vpád vojsk Varšavské smlouvy do naší vlasti v srpnu 1968) z MNV vyloučen.

V prvních svobodných komunálních volbách po změně režimu (listopad 1989) konaných v závěru roku 1991 zvítězilo tehdejší Občanské fórum, za něž jsem jako nezávislý kandidoval. Byl jsem zvolen starostou obce a v dalších volbách v r. 1994 jsem byl zvolen starostou podruhé. Tehdy jsem kandidoval za spolek Orel, který obecní volby vyhrál. V dalších volbách v r. 1998 jsem už nekandidoval, na obecním úřadě jsem potom ještě do 30.8.1999 vypomáhal.

Nejsem členem žádné politické strany, jsem členem spolku OREL a praktikující katolík.

Předsevzal jsem si, že ve funkci kronikáře se kromě zápisů za běžný rok zaměřím především na doplnění událostí od r.1989, k nimž jsem nashromáždil během starostování dostatek podkladů. Pak bych chtěl zachytit události po 2. světové válce od r. 1945 do r. 1973 a pokusit se seřadit a zpracovat starší historii obce, pokud nalezu v archiváliích vhodné prameny. Budu čerpat z podrobné farní kroniky, z několika svazků školních kronik, z kronik spolků a také ze vzpomínek starších občanů. Spoléhám se i na získávání dochovaných starých písemností mezi občany a pod. Práci kronikáře začínám a dá-li Pán Bůh dostatek času a zdraví, budu historii obce postupně psát a doplňovat.

Obecní kronikáři

Po vzniku samostatného Československa stanovil zákon z r. 1920 vést obecní pamětní knihu v každé obci, podobné nařízení platilo i za Rakouska - Uherska. Ne vždy se podařilo kronikáře ustanovit a pokud se přece jen naše obecní kronika vedla, nebyla dostatečně zabezpečena proti ztrátě či zničení.

První "Knihu pamětní od roku 1794 obce začanskéj" (takový byl přesný název), založil v roce 1857 starosta obce a kronikář Martin Zapoměl. Záznamy v ní končí v roce 1908. Je jisté, že i mezi oběma světovými válkami ze obecní kronika psala, ale nezachovala se.

Po r. 1945 se o historii obce zajímal strážmistr Josef Zezula z č. 210, Alois Florián z č. 61 a Stanislav Podloucký z č. 226. Všichni tři, dnes již nežijící, zanechali událostech v obci poznámky, které jsou uloženy u kronikáře. Žádný z nich ale obecní kroniku nesepisoval.

V nejnovější historii je kronika založena v roce 1974 se záznamy do roku 1989. V roce 1974 vedla kroniku ředitelka mateřské školy Jarmila Krejčíková, která předtím učila na MŠ v Telnici a od 1.9.1975 přešla učit do Střelic. Kronikářkou v letech 1975 až 1977 byla paní Lili Tichá z č. 59, v té době učitelka MŠ, nyní ředitelka MŠ. Po ní vedla kroniku v letech 1978 až 1989 paní Eliška Michlová, č. 278, v té době místopředsedkyně a později tajemnice MNV.

Od založení kroniky v r. 1974 do roku 1978 obohacoval kroniku výtvarnými kresbami a ozdobným písmem náš občan Miloslav Zezula, č. 157, tiskař. Byl svobodný, vzdělaný, znalec dějin obce a velice obětavě pomáhal všem tehdejším organizacím při psaní plakátů, diplomů, kresbami pro plesy a pod. Zemřel náhle v roce 1980 ve věku 52 let.

Od roku 1990 do r. 1998 nebyla kronika vedena.

Popis obce

Podle jména náležejí Žatčany k nejstarším osadám moravským. První zmínka o vsi je v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdika z roku 1131, v níž se vypočítává ves Žatčany (Satcane) jako příslušenství kostela brněnského. Duchovní správa se připomíná v roce 1247.

Název obce lze odvodit od zakladatele rodu Žatce, jeho potomkům se říkalo Žatčané (dle Hosáka) .

Ves bývala obklopena rybníky, obyvatelé se živili rybařením, v zimních měsících košíkářstvím a pletením kabel z vrbového proutí a rákosu rostoucích podél rybníků. Na obecní pečeti z poloviny 16. století byla legenda S.DIEDIN SSACZAN a obraz dvou ryb křížem přes sebe položených. Takto zobrazené ryby byly převzaty do obecního znaku a praporu, schváleného Poslaneckou sněmovnou v roce 1998.

Historická jádro obce tvoří protáhlá návesní silnicovka s původními zemědělskými usedlostmi. Prostor mezi oběma řadami domů se ve směru od jihovýchodu na severozápad rozšiřuje a je ukončen prostornou návší se školou, obchodem, hostincem, a za ním dominantním areálem starobylého kostelíka s kaplí, obklopeného hřbitovem s kamennou ohradní zdí.

Nová výstavba je situována podél státní silnice na okrajích obce, hodně novějších domů je na Zahradách a začíná se také stavět na Ovčirnách.

Obec leží v rovině 17 km jihovýchodně od Brna, 11 km od Židlochovic a 12 km od Slavkova. Sousedí s Újezdem u Brna, Telnicí, Měninem, Moutnicemi a Nesvačilkou ve vzdálenosti kolem 3 km od každé obce. 1 km západně od obce vede státní silnice I/380 Brno - Hodonín, obcí probíhá státní silnice II/416 Slavkov - Židlochovice - Pohořelice, na níž navazuje ve středu obce silnice III/4167 Žatčany - Nesvačilka - Těšany.

Na severní straně kolem obce protéká od východu k západu říčka Cezava (Litava), na jižní straně Hranečnický potok, který se západně od obce vlévá do Cezavy. Na Hranečnickém potoku v trati Loučky byly v letech 1966 - 1968 vybudována na ploše 5 229 m² umělá vodní nádrž, původně určená jako zásobní zdroj vody k systému Závlah pod Brnem.

Žatčany patří do okresu Brno - venkov, pověřeným městem pro výkon některých agend okresního úřadu jsou Židlochovice, stavební úřad je v Sokolnicích. Matrika, praktičtí lékaři, vyšší ročníky základní školy, duchovní správa, hlavní obchody a služby jsou ve spádové obci Újezd u Brna, na nějž jsme byly vždy historicky navázáni. Policie má sídlo v Židlochovicích, lékařská pohotovost ve Šlapanicích a zbývající důležité instituce, např. okresní úřad, nemocnice, školy, divadla nacházíme v dobře dosažitelném Brně.

Celková výměra katastru k 31.12.1999 je .... 968 ha

struktura půdního fondu:

zemědělská půda	892 ha
z toho orná půda	847 ha
vinice	13 ha
zahrady	28 ha

sady	3 ha
pastviny	1 ha
lesní půda	5 ha
vodní plochy	9 ha
zastavěná plocha.....	14 ha
ostatní plochy	48 ha

Průměrná nadmořská výška je od 190 do 210 m n.m., vyvýšeniny v jižní části katastru dosahují 218 m n.m.

Průměrná teplota za 50 let je 8,4 st., dešťové srážky 547 mm.

V roce 1998 napršelo 542 mm, v roce 1999 dosahovala průměrná denní teplota 13,9 st., noční teplota 6,4 st. a průměrná celodenní teplota 10,1 st.

Chráněnou přírodní památkou je od r. 1990 lokalita Písky. Na haldách vytěženého písku z dřívější těžby ropy v trati Žatčanský rybník se vyskytují vzácné druhy drobných živočichů a zeleně. Jako významné krajinné prvky byly v roce 1995 Okresním úřadem Brno - venkov registrovány lokality Plaňavy

(Pod břehy k Telnici), Ovčírna (u vodní nádrže na Loučkách) a Malá niva (Flonky).

Kulturními nemovitými památkami uvedenými ve státním seznamu jsou:

č. 1101 - farní kostel Nejsvětější Trojice

č. 1102 - kaple sv. Maří Magdalény

č. 1103 - kříž z r. 1766 před vchodem na hřbitov

č. 1104 - hřbitov jako součást areálu kostela

Obcí prochází hranice vyhlášené zóny slavkovského bojiště s památkami:

reg.č. 37 - bývalý mlýn s částí zámku. Ve štítě je zazděno 5 dělových kulí z bitvy u Slavkova

reg.č. 38 - zbytek hráze rybníka , po níž ustupovala kolem hořícího mlýna poražená vojska v odpoledních hodinách 2.12.1805

Obec má 298 domů, z toho je 226 trvale obydlených a 62 neobydlených (v rekonstrukci, rekreační chalupy a nezpůsobilé k obývání).

Počet obyvatel je 741, průměrný věk je 38,6 roků. Asi 300 občanů dojíždí za prací mimo obec (většinou do Brna), 130 občanů nachází zaměstnání přímo v obci. Živnostníků , jejichž hlavní činností je soukromé podnikání, je 34. Kromě toho je v místě ještě 6 jiných podnikatelských subjektů, z nichž nejvíce zaměstnává místní ZD (43 lidí).

Obec je od r. 1994 plynofikována (223 přípojek), v roce 1996 byla provedena kabelizace telefonních a televizních rozvodů. Pevné telefonní linky má 215 domácností, kromě toho má ještě mnoho občanů mobilní telefony (hlavně podnikatelé). Na kabelovou televizi je připojeno 174 domácností. Veřejný vodovod v obci zatím není, intenzívně se připravuje výstavba na rok 2001. Voda v místních studnách je nepitná (vysoký obsah dusičnanů a chloridů), z 9 veřejných studní je pitná voda po převaření. jen ve studni za samoobsluhou Dešťová kanalizace je kromě Kouta a Šanhaje vybudována po celé obci, čistírna odpadních vod není.

Přímé autobusové spojení z obce do Brna je v pracovních dnech 10 x denně, ve dny prac. klidu 3 x denně. Na úřady do pověřeného města Židlochovic se mohou občané dostat 3 spoji denně. Doprava dětí do škol v Újezdě a Telnici

je zajišťována školními spoji, přičemž spoj do Újezda příležitostně využívají i dospělí občané k návštěvě lékařského střediska a pod. K vlakovému nádraží v Sokolnicích ve směru Brno - Přerov (3 km) není doprava vedena.

V základní škole se ve 2. a 4. ročníku vyučují děti ze Žatčan a Telnice, 1.a 3. ročník je v rámci kooperace zase v Telnici. Od 5. ročníku chodí žáci do Újezda u Brna. Počet dětí v naší škole se pohybuje kolem 35. Mateřská škola má jednu třídu , do níž dochází kolem 20 dětí. V MŠ je zřízena školní jídelna s kapacitou 50 obědů.

Spolky v obci: Sbor dobrovolných hasičů (zal. 1902), Sokol (1910), Orel (1921), Sportovní klub (1921), Myslivecké sdružení (1919 - tzv. "Tichá společnost") a Svaz zahrádkářů (1974).

Z politických stran je činná jen místní organizace KDÚ - ČSL.

Kulturní a sportovní vybavenost: hřiště na kopanou, víceúčelové hřiště s umělým povrchem (především na tenis), sál v sokolovně pro základní tělesnou výchovu , cvičení školních dětí a dětská divadelní představení, sál v orlovně s příslušenstvím pro cvičení členů, pořádání kulturních, společenských , prodejních a rodinných akcí .

Rozpočet a
výsledek
hospodaření
za rok 1999

P ř í j m y v tis. Kč	Rozp.	Skut.	V ý d a j e v tis. Kč	Rozp.	Skut.
daň ze závislé činnosti	370	563	doprava	30	23
daň z příjmu fyz. osob	1208	1884	pitná voda - vodovod	200	104
daň z příjmu práv. osob	900	981	kanalizace	130	68
daň z nemovitosti	1012	1026	mateřská škola	185	181
správní a míst.p poplatky	46	85	základní škola	165	155
popl. za obědy a MŠ	170	154	školní jídelna	170	125
popl. za telev. a rozhlas	65	73	kultura	35	24
poplatky za odpady	160	168	obnova památek	20	0
poplatky za ten. hřiště	0	3	rozhlas a televize	1171	1146
pronájmy nemovitostí	120	161	sport a tělovýchova	1140	1131
úroky	220	191	veřejné osvětlení	130	129
ostatní příjmy	60	133	hřbitov	10	7
prodej akcií a podíl listů	2900	2902	márnice, fara	60	60
dotace z OkÚ	294	315	odpady	220	212
příjmy celkem	7525	8639	vzhled obce a zeleň	318	298
			sociální dávky	40	28
			požární ochrana	60	55
Celkový přehled:			obecní zastupitelstvo	300	297
použitelné zdroje 1.1.	3279	3279	činnost místní správy	516	516
příjmy	7525	8639	nákup podílových listů	5100	5100
výdaje	10125	9766	ostatní činnost	125	107
použitelné zdroje 31.12.	679	2512	výdaje celkem	10125	9766

Příjmová část rozpočtu byla příznivě ovlivněna vyššími daněmi z příjmu

fyzických osob o 576 tis.

Ve výdajích se začínají objevovat náklady na přípravu výstavby vodovodu a řešení kanalizace. V položce "rozhlas a televize" je uveden doplatek za dokončenou kabelovou televizi, položka "sport a tělovýchova" obsahuje investiční náklad na vybudované víceúčelové hřiště 1 050 tis.Kč. Výnos z prodeje energetických akcií (plynárny a elektrárny) a další volné finanční prostředky investovala obec do podílového fondu Sporinvest u České spořitelny.

Obecní úřad

Jedinou stálou zaměstnankyní OÚ je samostatná referenta paní Jana Jašová z č. 63. Kromě běžných záležitostí zajišťuje evidenci obyvatelstva, ověřuje podpisy a listiny, má na starosti provoz obecního vysílání kabelové televize.

Do 30.8. byl na OÚ zaměstnán bývalý starosta Josef Sedláček, který vykonával práce spojené s chodem kanceláře starosty. Starosta byl do té doby ve funkci neuvolněný.

Úřední hodiny na OÚ jsou stanoveny již několik let na pondělí od 8 do 17 hod. a středu od 8 do 18 hod. Pokud jsou pracovníci OÚ přítomní, je místním občanům umožněno vyřizovat si své záležitosti i v jiné dny.

Obecní zastupitelstvo

OZ se scházelo k veřejným jednáním pravidelně každý měsíc při 94 % účasti členů. O výsledcích jednání jsou občané neprodleně informováni v kabelové televizi a podrobněji čtvrtletně v Obecním zpravodaji. Kromě stálých bodů jednání, jako je plnění rozpočtu, hospodaření s odpady, veřejný pořádek, péče vzhled obce, o plynulý chod škol a pod. byl schválen volební program OZ na r. 1998 - 2002, schválena výstavba tenisového hřiště, projednávána příprava na výstavbu obecního vodovodu, schválen prodej energetických akcií, jmenován nový velitel požární jednotky obce, obec se přihlásila za člena Svazu města a obcí ČR, do majetku obce byla převzata kabelová televize a byl schválen její provozovatel. Byla schválena zakládací listina požární jednotky obce. OZ se zabývalo možnostmi výstavby splaškové kanalizace a čištění odpadních vod, projednalo zahájení komplexních pozemkových úprav k 1.9.1999, usilovalo o podporu na vyčištění rybníka.

Občané se zasedání OZ prakticky nezúčastňovali, i když jednání program a den jednání byly včas zveřejňovány. Za celý rok nebyla na činnost OZ podána žádná stížnost.

Volební program
1998 - 2002

Volební program byl schválen na lednovém zasedání OZ. Stěžejními investičními akcemi jsou vybudování obecního vodovodu, dokončení kanalizace a výstavba čistírny odpadních vod. Velký přínos pro rozvoj území a zlepšení životního je očekáván od zahájení komplexních pozemkových úprav. Plnění volebního programu bude každoročně vyhodnocováno a upřesňováno podle finanční situace obce a možnostech získávat na velké investiční akce státní dotace.

investice:

vybudování obecního vodovodu

dokončení kanalizace obce
výstavba čističky odpadních vod
revitalizace rybníka k rekreačním účelům
vybudování víceúčelového hřiště na Stání
celková úprava okolí sportovního areálu
vybudování cyklistické stezky kolem Cezeny
provoz:
údržba a dosadba biocenter
pravidelná údržba veřejné zeleně v obci
údržba chodníků a místních komunikací
vyčištění vpustí stávající kanalizace
vyčištění kanálů odpadních vod
třídění a likvidace komunálních odpadů podle vyhlášek
rekonstrukce a vhodnější umístění Památníku padlých
oprava pamětního kříže z r. 1835 u Dvora
pravidelná údržba a modernizace škol
stravování důchodců ve školní jídelně
rozvoj místní lidové knihovny
podpora tělovýchovy a sportu
podpora kulturnímu a společenskému dění v obci
ustavení obecního kronikáře
vydávání Obecního zpravodaje
ostatní:
rozšiřování vysílání obecní televize
podpora rozvoje místního podnikání
usilovat o zahájení komplexních pozemkových úprav
požadovat opravu historické sýpky ZD
požadovat opravu bytové jednotky ZD

Tenisové hřiště

V neděli 19. září 1999 bylo slavnostně otevřeno víceúčelové hřiště na Stání. Po úvodním projevu starosty a ukázce tenisového utkání dorostenců Mor. Slavie z Brna se v nohejbale střetli hasiči a myslivci, potom byl sehrán turnaj v odbíjené za účasti 5 družstev našich spolků. Vítězem turnaje se stali hasiči, když ve finále porazili členy obecního zastupitelstva. K pěknému slavnostnímu odpolední patřila ochutnávka burčáku pana starosty a rozdávání cukrovinek dětem.

O výstavbu tenisového hřiště usilovalo obecní zastupitelstvo již několik let. Stavba se pro důležitější akce odsouvala a také nebylo rozhodnuto, jak by mělo hřiště vypadat. Po návštěvě několika podobných hřišť v okolí byla dána přednost povrchu s umělým trávnikem. Rozměry hřiště a jeho uspořádání umožňují, aby se na něm kromě tenisu mohly provozovat i jiné sporty, např. volejbal, nohejbal, badminton, malá kopaná, streetbal (košíková) nebo vybíjená. Na skok daleký a vysoký je pamatováno v menším sektoru hřiště, odděleném od většího cvičnou tenisovou stěnou.

Hřiště je určeno oběma našim školám, bude k dispozici Sokolu, Orlu a Sportovnímu klubu a v neposlední řadě bychom na hřišti rádi viděli i ostatní občany bez rozdílu věku. Mnohé sporty se dají hrát v jakémkoliv věku, povrch z umělé trávy umožňuje sportovat i za poměrně nepříznivého počasí, třeba i v zimě. Rodiče mohou sportovat i se svými nejmenšími dětmi, ty mohou bez obav "odložit" na pískovišti v malém sektoru na uzamykatelném hřišti.

K vybudování hřiště byla využita již existující zpevněná plocha víceúčelového hřiště s hrubým asfaltovým povrchem, které postavila TJ Sokol a v roce 1994 ho darovala obci.

Stavbu nového hřiště prováděla brněnská firma PROSS, zahájena byla 30. července, předána obci 9. září 1999. Náklady na vybudování hřiště činily 1 050 tis. Kč. V souvislosti se stavbou provedlo místní ZD úpravy okolního prostranství, počítá se i s finanční účastí obce na rekonstrukci kabin fotbalistů, kde má být pro tenis vybudována šatna a sociální zařízení, včetně sprchy.

Obecní zastupitelstvo se rozhodlo investovat do sportoviště nemalé prostředky hlavně proto, aby umožnilo mládeži trávit volný čas sportováním a ne jiným nežádoucím způsobem. Proto také poplatky za užívání hřiště jsou pro děti prakticky zdarma, pro dospívající levné.

Dá se říct, že po dvou měsících letošního provozu je o hřiště zřejmý zájem. Ve všední dny jej využívá hlavně školní mládež, soboty a neděle jsou plně obsazeny dospělými i celými rodinami, v nedělní dopoledne je na hřišti pravidelně vidět členy jednoty Orla. Správcem hřiště je paní Vladimíra Sedláčková z č. 306.

Prodej energ.
akcií

Při privatizaci elektrárenských a plynárenských podniků v r. 1996 obdržely obce bezplatně akcie ve výši 30 % majetku. Předpokládalo se, že obce budou mít možnost ovlivňovat záměry energetických podniků. Postupně se ukázalo, že tomu tak nebylo, proto obce akcie postupně prodávaly a v tomto roce se k odprodeji Živnostenské bance rozhodla většina obcí okresu Brno - venkov. Naše obec získala za akcie 2 900 tis. Kč, které s dalšími volnými rozpočtovými prostředky vložila do investičního fondu Sporinvest. Výnosnost fondu se pohybuje kolem 10% ročně.

Zahájení
komplexních
pozemkových
úprav

Cílem komplexních pozemkových úprav je vytvoření ucelených hospodářských jednotek pro jednotlivé vlastníky půdy scelením vlastnických pozemků rozptýlených po celém katastru. Pozemkové úpravy se budou týkat 968 ha půdy, které jsou zapsány na 792 listech vlastnictví a 348 spoluvlastníku. Akce je finančně i pracovně velice náročná, s každým bude jednáno, dojde k úplně novému uspořádání katastru a co hlavně: zavede se pořádek do vlastnických vztahů k půdě, rozříštěné pozemky budou sceleny do několika málo parcel a ty budou v katastru nemovitostí přesně vyznačeny. Práce na úpravách katastru potrvají několik roků a vyžádají si náklad několika milionů korun. Projektové práce provádí firma PLANEX Brno, veškeré náklady uhradí stát. Provedení komplexních pozemkových úprav bude řídit a koordinovat Pozemkový úřad Brno - venkov. Občané mohou uplatňovat připomínky ve svých záležitostech prostřednictvím Sboru zástupců vlastníků zvoleném na úvodním jednání.

Projekt
vodovodu

V dubnu bylo zadáno vypracování projektu na obecní vodovod brněnské firmě Vodárenská a.s. a měsíc nato byla s uvedenou firmou uzavřena smlouva na technickou pomoc pro stavební řízení. Vlastníci pozemků, přes které vodovod povede, písemnou smlouvou potvrdili, že s projektovaným řešením souhlasí. Příští rok by mohla být stavba zahájena, bude-li k obci přiveden hlavní rozvod vody z Vírského vodovodu a poskytne-li Ministerstvo zemědělství na obecní vodovod dotaci nebo půjčku. Rozpočtové náklady činí téměř 10 mil. Kč.

Veřejně
prospěšné

Důchodci František Richter z č. 149 a Stanislav Binek z č. 178 prováděli v režii obce drobné opravy a údržbu: výměnu plotu ve školní zahradě, nátěry garáže a

práce	<p>okapů v ZŠ, úpravu svahu u rybníka, opravy betonové vozovky v Koutě, betonování šachet kanalizačních odpadů v MŠ, opravu plotu na skládce, opravu kanal. vpustí u mlýna a na křižovatce k Újezdu, byly vykáceny 3 břízy u Čumpového a 2 švestky u Šebestíka, odstraněny suché stromy v zahradě ZŠ. osazena značka autobusové zastávky u Fialového. Kromě toho byly provedeny úprav rozvodných skříněk kabelové televize: proti vnitřní vlhkosti byly skřínky vyplněny perlitem a do skříněk byly vyvrtány větrací otvory. Práce organizoval zástupce starosty a na některých se přímo pracovní podílel.</p>
Úprava okolí hřbitova	<p>Náš hřbitov vyniká upraveností, proto bylo vhodné, aby i jeho okolí doznalo zlepšení. Za hřbitovní zdí směrem k faře a ke hřišti na kopanou byly před časem vysazeny smrčky, které zastiňovaly pohled na kostel a farská zahrada byla zemědělsky obdělávána.</p> <p>Podle projektu Ing. F. Poláčka, předsedy ZD, došlo v březnu a dubnu ke komplexní úpravě prostoru: přerostlé smrčky byly vykáceny, farská zahrada byla upravena na parčík se zpevněnou cestičkou uprostřed, hřbitovní zeď byla opravena a zpevněna, kolem ní vysázeny keře, v parčíku jednotlivé stromy. Mezi klubovnou sportovců a hřbitovní zdí byl terén urovnán a zprůchodněn. Také za hřištěm ze západní strany byly vykáceny plevelné stromy a nahrazeny kvalitními duby. Upravené okolí hřbitova rozšířilo již vybudované a udržované plochy ze středu obce až k biocentru za hřištěm.</p> <p>Zpřístupněním parčíku došlo k propojení Koutu se hřištěm a otevřel se pěkný pohled na kostelík, umocněný novým osvětlením věže (provedl elektrikář Vojtěch Hlouch, č. 39 - člen zastupitelstva).</p>
Výstavba v obci	<p>Z veřejných budov bylo pokračováno v rekonstrukci fary, majitel hostince u Severů provedl obklad soklu budovy.</p> <p>Manželé Kallovi z č. 33 koupili starý domek č. 51 na Kouskách od M. Ladanyiho, provedli jeho demolici a začali letos dodavatelsky stavět nový rodinný dům. Na parcele vedle nich si MUDr. Pavel Turčanyi z Brna postavil dřevěnou chatku. Rekonstrukci koupeného domu od Marie a Zbyňka Sedláčkových č. 22 začali provádět manželé Jarošovi, J. Gregor z Prace začal rekonstrukci a přístavbu domku č. 240 koupeného od Romana Poláčka. Podnikatel na č. 7 Ing. Z. Svoboda si ve stodole zadního traktu začal budovat stolařskou dílnu, čalounickou dílnu se upravil v domku č. 61 Jan Křivý ml. Panu J. Hamanovi z Mězína byla povolena stavba rod. domku na č. 179, když v předchozím roce byl starý domek zbořen, stavba nebyla do konce roku zahájena Manželé Kostyálovi provádí na domku č. 64 v Koutě rekonstrukci a vestavbu podkroví, Zdeněk Krejčí si vedle domu č. 301 postavil kolnu. Plynové přípojky byly zavedeny do domu č. 162 manž. Maierových a do domku č. 61 P. Pavla Křivého (do čalounické dílny).</p> <p>Rozsáhlé stavební úpravy provádí Antonín Lorenc na č. 217, Dalibor Krejčí na č. 224, úpravu domku č. 194 s částečnou demolicí dvorního křídla provádí J. Škorpík z Blučiny, střešní okna do půdní vestavby si pořídili Pavel Povolný z č. 121 a Jaroslav Procházka na č. 208, studnu si před svým rekonstruovaným domem pořídili manž. Adamovi na č. 232. Na Stání byly postaveny 3 garáže</p>

(Jan Křivý ml., Pavel Křivý a Antonín Mrkvica).

Stále pokračuje vylepšování vzhledu fasád, nátěry jsou prováděny kvalitními moderními vodovzdornými silikátovými barvami různých odstínů, které se úspěšně uplatňují také na staré šedivé břizolitové omítky. Většinu fasád takovým způsobem renovuje místní natěrač Vojtěch Lízal z č. 192. Pokud dochází k výměně oken, dávají lidé přednost oknům plastovým. Svěrázným způsobem, využívající ruské motivy, si opravil domeček a natřel fasádu č. 46 Dr. W. Mazurkiewicz, pocházející z Polska, působící před nastěhováním do Žatčan jako vysokoškolský učitel v Moskvě.

O bydlení v obci je z venku zájem (např. z Brna), ale vlastníci opuštěných domů je nechtějí prodávat, obec nemá stavební parcely, soukromé parcely vlastníci nechtějí prodávat.

Obchod

V obci je samoobslužná prodejna smíšeného zboží družstva Včela Praha, soukromý obchůdek paní Anny Zezulové z Telnice a hostinec U Severů. V průběhu roku zrušila obchod potravinami na č. 10 paní Jana Lautrbachová, paní Janečková zrušila prodejnu časopisů se sběrnou fotofilmů na č. 237. Na krátkou dobu si v letním období pronajal část samoobsluhy vietnamský obchodník pro prodej textilu a obuvi, ale pro mizivý zájem byla prodejna za necelé 2 měsíce zrušena.

Skoro denně navštěvují obec pojízdne prodejny se širokým sortimentem zboží (většinou textil), chovatelé mají možnost nakupovat si téměř po celý rok chovnou drůbež, jednou týdně dojíždí do obce pojízdna prodejna masa a uzenin, někdy se objeví prodejce ryb.

Stále více občanů jezdí nakupovat do supermarketů v Brně (Hypernova, Tesco, Interspar, Bauhaus, Baumax a j.) Otevírací doba je tam až do večera i ve dny pracovního volna, zboží je lacinější a ve velkém výběru. Pro občany, kteří nemají vlastní auta, zajišťuje Hypernova v sobotu dopoledne bezplatnou dopravu svým autobusem.

Doprava

Většina občanů je zaměstnána v Brně, kam je v pracovní dny zajištěno dobré přímé autobusové spojení, i když proti dřívějším letům omezené. Ve dnech pracovního volna je autobusové spojení s Brnem minimální (2 - 3 spoje). Děti jezdí do škol v Újezdě a Telnici samostatnými vyhovujícími spoji. Cena jízdného se rok od roku zvyšuje, nyní stojí jízdenka do Brna 15 Kč, tj. asi trojnásobek ceny před 10 lety. Do pověřeného Městského úřadu v Židlochovicích se dostaneme v pracovní dny dvěma spoji.

Zdravotnictví

Základní lékařská služba je soustředěna v sousedním Újezdě, kam je špatné autobusové spojení. Za odborným vyšetřením jezdí občané většinou do Brna, pohotovost je ve zdravotním středisku ve Šlapanicích.

Volby v ZD

14. května se sešla výroční členská schůze ZD za účasti 84 členů, aby zvolila na další volební období nové představenstvo a kontrolní komisi. Po zprávě

předsedy o hospodaření družstva za rok 1998 a celé volební období, zprávě kontrolní komise a schválení výsledků hospodaření za rok 1998 byly provedeny tajné volby nových orgánů družstva na 4 leté volební období. Voleb se zúčastnilo 82 členů.

Do představenstva kandidovalo 13 členů, zvoleno bylo 7 a 1 náhradník.

Zvolení členové představenstva v pořadí podle nejvíce získaných hlasů:

Ing. František Poláček z č. 37	73 hlasů, tj. 92 %
Ing. Jiří Jonáš z č. 160	63 hlasů 80 %
Ing. Oldřich Zapoměl z č. 302	57 hlasů 72 %
Jan Lautrbach z č. 275	57 hlasů 72 %
Ivo Ryba z č. 105	55 hlasů 70 %
Lenka Kselíková z Těšán	46 hlasů 58 %
Zdeněk Krejčí z č. 301	46 hlasů 58 %
Pavel Sedláček z č. 109	42 hlasů 53 % - náhradník

Do kontrolní komise kandidovalo 5 členů, zvoleni byli 3 a 1 náhradník:

Jan Fiala z Nesvačilky	66 hlasů 82 %
Božena Kolářová z č. 94	61 hlasů 76 %
Jozefa Ladanyiová z č. 80	52 hlasů 65 %
Stanislava Ďásková z č. 103	41 hlasů 52 % - náhradnice

Na ustavující schůzi představenstva 24. května byl předsedou družstva zvolen Ing. František Poláček z č. 37 a místopředsedou Ing. Jiří Jonáš z č. 160.

Předsedou kontrolní komise je Jan Fiala z Nesvačilky.

Hospodaření
ZD

Do roku 1999 vstupovalo ZD s nadějí na lepší hospodaření než v roce 1998, jehož nepříznivé klimatické výsledky se promítaly do ekonomiky běžného roku. Přestože byly poměrně slušné hektarové výnosy obilovin, došlo k prudkému poklesu výkupních cen o 20 % a tím k propadu tržeb rostlinné výroby o více jak 2,5 mil. Kč. ZD přijalo řadu úsporných opatření, část členů pracovala přes zimu v místní zámečnické firmě WONS, bylo uzavřeno levnější pojištění plodin, soudně se vymáhají těžce dostupné pohledávky, hledá se zájemce o pronájem nevyužitého kravína.

Ke konci roku mělo družstvo 130 členů, průměrný počet členů a zaměstnanců 43, průměrná měsíční mzda činila 8 440 Kč (průměrná mzda v ČR byla v r. 1999 12 658 Kč). Hospodaření roku 1999 skončilo ztrátou 1 084 tis. Kč .

Základní
škola

V kooperaci se ZŠ Telnice navštěvovalo 2. třídu 19 dětí, 4. třídu 20 dětí, do školní družiny chodilo 17 žáků. Všichni prospěli, známkou dostatečnou byli hodnoceni 2 žáci, samé jedničky mělo 5 dětí, žádný neměl snížený stupeň z chování. Žáci 2. třídy navštěvují výuku plavání v plavecké škole v Blučině.

Ředitelka školy Antonie Jílková z Telnice učila ve 2. třídě, Mgr. Vlasta Sedláčková ve 4. třídě, vychovatelkou v družině byla Jana Doláková, římskokatolické náboženství vyučovala Rita Konzálová z Újezda, školnicí je Ludmila Petříčková.

Pedagogové se s dětmi zúčastňují kulturního života v obci při Novoroční besídce, Dne matek a Dne dětí. Škola udržuje kontakt s místními podnikateli formou různých exkurzí, spolupracuje s místními spolky, děti mají pravidelně jednou ročně besedu se starostou obce a navštěvují památkový areál místního kostela.

Kultura	datum	akce	pořadatel
	10. ledna	Tříkrálová koleda	Orel
	23. ledna	Družstevní bál	ZD Žatčany
	30. ledna.	Myslivecký ples	Myslivci
	7. února	Video z primice P. Křivého	Obec
	13. února	Maškarádi, ostatková zábava	Hasiči
	21. února	Video o daru koně p. Sýkory	Obec
	24. dubna	Jarní pochod do starého lesa	Sokol
	24. dubna	Koncert staré hudby v kostele	Chorus Měnín
	2. května.	Jarníáda - soutěže na hřišti	Orel
	16. května.	Svátek matek	Orel
	29. května	Předhodová zábava na návsi	Orel
	30. května	Hodové odpoledne pod májí	Obec
	31. května	Krojované ženáčské hody	Ženáci
	17. září	Obecní zpravodaj 9/1999	Obec
	18. září	Dětský den na hřišti	Školy
	18. září	Fotbal po čtyřicítce	Hasiči
	19. září	Slavnostní otevření tenis. hřiště	Obec
	8. prosince	video z děts. divadla v r. 1998	Obec
	12. prosince	Dětské divadelní představení "Hastrman a detektivové"	Sokol
	20. prosince	Obecní zpravodaj 12/1999	Obec

Hasiči

6. ledna byl jmenován novým velitelem požární jednotky obce zkušený dlouholetý člen a funkcionář hasičů Oldřich Tichý z č. 284, který je také třetí volební období členem OZ a předsedou komise pro bezpečnost a pořádek v obci. V září byla schválena zakládací listina požární jednotky obce. V prosinci došlo k výměně dosavadní hasičské valníkové Avie za skříňovou z místního ZD, která bude lépe vyhovovat přepravě jednotky při zásazích.

Jednotka vyjela v tomto roce k požáru strniště v Telnici, asistovala při předem ohlášeném pálení slámy u Šinkvic (zemědělec Ing. Sekanina) a vyjela k požáru haly Agrochemického podniku v Modřicích. Kromě toho se zúčastnila technicko taktického cvičení v Moutnicích a nočního námětového cvičení na samoobsluhu. Družstvo se zúčastnilo soutěže v Těšanech, v Lelekovicích a znovu soutěže v rámci narodopisných oslav v Těšanech 4. 9. Součástí výcviku bylo čištění studny v Újezdě, čištění vozovky u sokolovny, umývání střediska ZD a přípravy na soutěžní akce. Velkou část dobrovolné práce zaujímá pravidelná péče o požární vozidla a ostatní požární techniku.

Ze společenských akcí připomeňme tradiční průvod masek a ostatkovou zábavu 13.2., uspořádání Dětských radovánek následujícího dne, organizační zabezpečení celostátního silničního cyklistického závodu v obci, zorganizování fotbalového utkání " Fotbal po čtyřicítce" hasiči versus starší hráči SK a vítězství ve volejbalovém turnaji při slavnostním otevření tenisového hřiště.

Starostou hasičů je Zdeněk Hemala z č. 170, hlavním organizátorem všech akcí je velitel požární jednotky obce Oldřich Tichý.

Sokol

24. dubna se uskutečnil již tradiční jarní pochod mládeže do Starého lesa, jehož se letos zúčastnilo 190 dětí ze Žatčan a okolí. Z dotace 30 tis. Kč ze župy bude

	<p>použito 10 089 Kč na úpravy sociálního zařízení, zbytek na úhradu plynu. Během prázdnin byly provedeny úpravy předzahrádky, nátěr plotu, nátěr lavic, oprava reostatů.</p> <p>Po prázdninách byl zahájen nácvik na všesokolský slet v r. 2000 (předškolní děti), nácvik a uspořádání dětského divadelního představení, každoroční olympiáda důchodkyň. Pravidelného cvičení se zúčastňují děti předškolního věku, mladší a starší žákyně, žáci a každé pondělí odpoledne starší ženy - důchodkyně.</p> <p>Divadelní představení "Hastrman a detektivové" bylo sehráno 12.12. pro veřejnost a ještě několikrát pro okolní školy. Starostou Sokola je MVDr. Jiří Ryba z č. 218.</p>
Orel	<p>Dívky a ženy se setkávají ke cvičení aerobiku nebo kalanetiky 3 x týdně, v pátek se koná cvičení nejmladších dětí, po nich mají cvičení chlapci. Starší dívky a chlapci se každý pátek scházejí v tanečním kroužku. Sportovní hry dětí a tatínků zaplňují nedělní dopoledne po mši sv. Kromě toho probíhá v malém sále orlovný výuka klavíru a taneční průprava dívek (balet), které vede paní učitelka Weiszová. Z příležitostných akcí se v orlovně uskutečnily turnaje ve stolním tenise, florbalu a župní sjezd Sedlákovy župy. Každoročně je v květnu pořádána na hřišti Jarniáda, soutěže pro všechny místní děti i z okolních vesnic v netradičních disciplínách.</p> <p>Jednota se tradičně podílí na organizování hodů, Svátku matek a vánoční besídce, tzv. Tříkrálová koleda.</p> <p>Při údržbě orlovný se podařilo opravit a zateplit prostor před WC, byla vyměněna okna v posilovně, utěsněna okna z hlavního sálu na ulici se zabudováním žaluzií a menší opravy vlhkých omítek.</p> <p>Starostou Orla je Ing. Antonín Sedláček z č. 306, obětavých správcem budovy pan Jan Zezula z č. 176.</p>
Myslivecké sdružení	<p>Jarní kmenové stavy zvěře: zajíci kolem 240, bažanti 237 slepic a 82 kohoutů, srnčí 15 ks a koroptví 46 ks. Zvláště u zajíců se v průběhu roku ukázalo, že stavy nedosahují úrovně 200 ks. Aby mohl být prováděn odstřel zajíců na podzimních honech, je nutné mít jarní kmenové stavy (počet zajíců k 31.3. každého roku) od 200 do 250 kusů. Jejich nižší počet nezajistí dostatečnou reprodukci stavů. Ztráty zajíců v průběhu roku jsou obrovské, jen na silnicích se odhaduje přes 60 ks ročně. Bažantí zvěř se v zimním období soustřeďuje většinou v okrasných školkách ZD. Srnčí zvěř se vyskytuje nově také na Pláňavách, v okolí Signetu a u Zbraně.</p> <p>Členové MS jsou podle provozního řádu povinni zúčastňovat se pracovní činnosti. Letos byly organizovány 4 společné brigády, 3x ve Starém lese a 1x na Flonkách. Mimo drobné údržby stávajícího mysliveckého zařízení byl vybudován seník v Rybníku, umělá nora na Pískách, provedena výsadba smrčků ve Starém lese, prováděn odchov bažantů a perliček. Členové MS pečují o dostatek krmiva pro zvěř v zimním období.</p> <p>V roce 1999 bylo uloveno : 6 ks zvěře srnčí, 192 bažantů, 53 zajíců.</p> <p>Lov škodné zvěře: (v závorce skutečnost za rok 1998): lišky 9 (5), kočky 31(59), psi 1 (1), kuny 2 (2), tchoř 2 (1) kavka 3 (13), šedivka 0 (3)</p> <p>Ve Starém lese bylo odchováno 26 tmavých bažantů a 11 perliček (nakoupeno v Jinačovicích), po vypuštění z voliéry došlo většinou k migraci do Nesvačilk a Těšan.</p>

Z kulturní činnosti MS : 30.1. Myslivecký ples (174 hostů), 26.6. - tradiční opékání selete , 26.9. střelby.
Předsedou MS je Jaroslav Kalvoda st. z č. 83, hospodářem MVDr. Jiří Ryba z č. 218.

Duchovní
život

Ústřední událostí katolické farnosti bylo udělování svátosti biřmování 18 mladým biřmovancům 9. května pomocným biskupem Josefem Kajnakem z Hradce Králové. K této příležitosti byly urychleně dokončeny hlavní práce na rekonstrukci fary tak, aby se účastníci slavnosti mohly na faře soustředit a být pohoštěni.

Duchovním správcem je P. Josef Daněk, farář z Újezda. V chrámě jsou pravidelné bohoslužby každou neděli v 9,00 hod, ve všední dny v úterý a čtvrtek navečer. Účast na nedělních bohoslužbách je kolem 200 věřících. Varhaníkem je František Hladký z č. 147, kostelní sbor (scholu) dospělých vede Vladimíra Sedláčková z č. 306, dětský sbor vede Lucie Hlouchová z č. 39. Pro věřící bylo během roku uspořádáno několik poutních zájezdů .

Velké úsilí si vyžádaly práce na opravách fary. Během roku bylo instalováno plynové topení, vodovod, provedeny obklady sociálního zařízení, dokončeny dlažby, provedeny nátěry, výmalba, těsnění oken a žaluzie, nutné stolařské opravy a pod. Koncem roku byly opravy společenské části fary vcelku ukončeny. Práci prováděli farníci většinou zdarma, jen některé odborné práce byly zadány dodavatelsky.

Jiné církve činnost v obci nevyvíjejí. Podle sčítání obyvatelstva v r. 1991 se ke katolickému vyznání hlásilo 543 občanů, k husitskému 3, k českobratrskému evangelickému 18, ke slovenskému evangelickému 1 občan a k ostatním vyznáním 5 občanů. Bez vyznání se pokládá 74 občanů, 195 občanů se k vyznání nevyjádřilo (nebylo to povinné).

Počasí

Z podkladů p. Milady Floriánové z č. 72 se nám podařilo sestavit podrobný přehled o nočních a denních teplotách za celý rok. Tabulka o denních měřeních je uložena v archivu obce. Souhrnně podle měsíců bylo počasí následující

měsíc	Teploty měsíční			Teploty čtvrtletní		
	nejnižší noční	nejvyšší denní	průměrné noční	průměrné denní	průměrné noční	průměrné denní
leden	-12	6	-1,8	1,3		
únor	-14	12	-2,6	2,4		
březen	-5	20	-0,5	9,5	-0,5	5,0
duben	-1	22	5,4	16,6		
květen	2	28	9,5	20,9		
červen	8	27	13,6	21,3	9,5	19,6
červenec	11	32	15,4	25,6		
srpen	8	30	13,5	24,0		
září	10	25	12,7	22,5	13,9	24,0
říjen	-1	20	7,1	13,3		
listopad	-3	15	2,0	5,5		
prosinec	-11	8	-1,7	-0,3	2,5	6,9

<i>v roce</i>	<i>-14</i>	<i>32</i>	<i>6,4</i>	<i>13,9</i>		
<i>celý rok</i>	<i>noční i denní teplota</i>		<i>průměr 10,1</i>			

Počasí r. 1999 bylo mírné, nejstudenější byl únor s nejnižší noční teplotou - minus 14 st., nejtepleji bylo v červenci s nejvyšší denní teplotou 32 st. (jen 4 dny dosahovaly teploty 30 a více stupňů.) Velice příjemné počasí panovalo v září, když s výjimkou jednoho dne (17 st.) neklesly teploty pod 20 st. První svátek vánoční hustě sněžilo, vál studený vítr, v noci bylo -9, přes den -7. Další den se oteplilo, ve dne drobně sněžilo , večer přšelo (-1). Poslední den v roce jsme měli mírný mrazík -4 a klidno, všude leželo trochu sněhu. Srážkově to byl podprůměrný rok, žně byly bez deště , podzim suchý. Jen 21. června celý den a noc tak vydatně přšelo, že koryto Cezavy bylo téměř zaplněno (1. stupeň povodňové pohotovosti) a tůňky na přilehlém biocentru za hřištěm byly zcela zalily vodou.

Sledování televize

V září provedl OÚ anketu o sledování televizních programů pořadů a obecního televizního vysílání. Ze 14 možných televizních programů jsou nejvíce sledovány naše stanice Nova, ČT1 , Prima a ČT2 , ze slovenských Markíza. Ze zahraničních je často sledován Eurosport, jiné programy jen výjimečně (jazyková bariéra). S kvalitou obrazu je v kabelové televizi naprostá většina spokojena, je čistý a bez poruch.

Obecní vysílání poslouchá většina domácností, nesledovanější jsou zprávy a události z naší vesnice. Hlášení místního rozhlasu je na obecní vysílání napojeno a hned po hudebním zahájení hlášení si občané zapnou či přepnou na obecní kanál a v pohodlí domácnosti si nerušeně hlášení místního rozhlasu vyslechnou.

Zatmění slunce

Celý svět se připravoval na ohlášení úplné zatmění slunce 11. srpna. Pro amatérské pozorování prodávali v některých státech dokonce speciální brýle, aby nedošlo k možnému poškození zraku při přímém pozorování. Do zemí, kde mohla být úplné zatmění dobře pozorovatelné, se sjížděli turisté z celého světa. V ČR bylo zatmění téměř úplné.

U nás v obci se ve 12.40 hod. sešerilo, jako když je hodně zamračeno. Částečná oblačnost nedovolovala sledovat zatmění v plném rozsahu. Během půlhodinového pozorování, pokud se slunce dostalo z mraků, bylo z něho vidět ze začátku z levé strany jen malý srpek, pak přecházelo na pravou stranu a slunce se postupně zase vynořovalo. Já jsem zatmění pozoroval dvojitě složeným alobalem používaným na balení květin. Podrobně je zatmění popisováno následující den v denní tisku (viz např. Svobodné Slovo z 12.8. uložené v archivu obce).

Ceny základních potravin	Vedoucí samoobslužné prodejny “ Včela ” v Žatčanech Jana Lautrbachová z č. 10 poskytla ceny, za které se prodávaly základní potraviny v prodejně 18. října t.r.:					
	chléb obyčejný	17,10	cukr krystal	22,60	kuře	52,10
	rohlík	1,10	cukr kostky	24,70	salám obyč.	70,00
	mléko čerstvé	12,00	cukr mletý	26,60	salám	113,00
					šunkový	
	mléko trvanlivé	13,60	sůl	8,10	párky	58,00
	máslo	23,10	mouka hrubá	8,50	klobásy	104,00
	RAMA 500 g	36,20	mouka polohr.	8,50	pivo10	7,40
					st.Brno	
	sýr - cihla	98,00	mouka hladká	8,50	Mattoni 0,7	5,80
	káva 100 g	18,10	ocet 1 lt	11,90	víno bílé	36,00
	čaj - balíček	12,00	tvaroh 1 kg	52,10	rum 0,5	78,10

Internet a elektronická pošta na OÚ

Rychle se rozšiřující informace přes internet a elektronickou poštu se dostaly i do naší obce. Jako první právnická osoba v obci se obecní úřad stal . uživatelem internetu a elektronické pošty začátkem roku. Nepřeborné možnosti okamžitého získávání informací internetem se stávají skutečností. Obec má dokonce od poloviny roku na internetu v rámci slavkovského bojiště vlastní stránku. Zatím je na ní uvedena historie obce a vzpomínky na bitvu u Slavkova z naší školní kroniky. Elektronická pošta je už nepostradatelnou součástí rychlého styku s obcemi Spolku pro obnovu Cezava a správními úřady.

- Krátce z obce
- * V kotelně MŠ byl instalován průtokový plynový ohřivač vody.
  - * Letos byly vybírány poplatky za pronájem hrobových míst na léta 1998 - 2008. Poplatek činí 80 Kč z jednoho hrobu, 160 Kč z dvojhrobu.
  - * 13. ledna byly do oblouku silnice u samoobsluhy osazeny směrovací šipky s označením prudké zátočiny.
  - * Obec uzavřela s družstevní záložnou PRIA smlouvu o pronájmu kanceláře na OÚ pro externí pracoviště záložny.
  - * Robert Florián z č. 72 provádí částečnou demolici stodoly za domem č. 14 s úmyslem postavit tam (Ovčírny) autoelektrikářskou provozovnu.
  - * od čekárny U mlýna byl odcizen kovový odpadkový koš.
  - * V dubnu byla vložena na internet stránka naší obce s krátkou historií, vyobrazením kostela a obecního znaku. O 2 měsíce později byla internetová stránka doplněna o výpis ze staré školní kroniky popisující události v obci těsně po skončení bitvy u Slavkova 2. prosince 1805. Také byl z obecního archivu převzat na internet novinový článek o přípravě na atentát na Napoleona před historickou bitvou 3 císařů.
  - * 23. června byl po celodenním dešti předchozího dne naměřen v Cezavě vysoký vodní stav, byla vyhlášena povodňová pohotovost, prohlubně na přilehlém biocentru za hřištěm byly zcela zality vodou.
  - * Úřad práce registruje v naší obci. k 30.6.t.r. 23 nezaměstnaných, tj. 6 % , zatímco ke konci r. 1998 jich bylo 17. (4,7%). Ve skutečnosti je počet nezaměstnaných kolem 30, protože se mnozí nenechávají zaregistrovat.
  - * 11. srpna ve 12.40 hod. pozorovali naši občané s velkým zájmem téměř úplné

zatmění slunce

- * Samoobsluha na návsi změnila majitele. Po družstvu KONZUM (dříve Jednota), které zkrachovalo, se novým vlastníkem od května 1999 stalo pražské spotřební družstvo VČELA. Dlouholetá vedoucí paní Radmila Fialová z č. 166 odešla do důchodu, vedoucí se stala paní Jana Lautrbachová z č. 10.
- * V září otevřela paní Helena Partyková z č. 146 ve svém domě sběrnou sázkové kanceláře. Po krátké době pro nezájem veřejnost sběrna zanikla.
- * Ke svátkům Všech svatých (v občanském kalendáři “ Památka zesnulých”) jsem při procházení hřbitovem zjistil, že ani jeden hrob nezůstal k “Dušičkám” neupravený, což se nedalo o všech předchozích letech říci. Stále častěji se ve výzdobě hrobů objevují umělé květiny. V dušičkovém období převládají chryzantémy, během roku vidíme hrobech v kvalitním provedení růže, karafiáty , tulipány a pod. Letos doplnil OÚ vybavení hřbitova o 2 kontejnery na hřbitovní odpad (sklo, kalíšky) a 3 soupravy hrabiček a motyček.
- * V listopadu byl pro obecní televizní vysílání zakoupen nový počítačový program umožňující jednodušší vkládání zpráv přímo z běžného počítače. Dřívější program musel mít speciální samostatné zařízení, bylo náročné na tvorbu zpráv a navíc bylo značně poruchové.
- * Koncem roku byl pro potřeby obce zakoupen Geografický informační systém, tj. počítačový program zachycující celý katastr obce podle vlastníků a veškeré inženýrské sítě v obci. Umožňuje rychlou orientaci obce i občanů o pozemcích, jejich vlastnicích a uživatelích, je nepostradatelný při probíhajících pozemkových úpravách a dobře využitelný v přípravě investiční výstavby.
- * Ve veřejných obecních studnách je vyhovující pitná voda pouze u Poláčkového za samoobsluhou . OZ rozhodlo, že jen tato studna bude pravidelně kontrolována a udržována. Ostatní veřejné studny mohou sloužit jen jako zdroj užitkové vody.
- * V dubnu se zloději vloupali do místní firmy WONS a ukradli tam počítače s kopírkou, během roku byla zaznamenány 3 vloupání a 1 pokus o vloupání do osobních aut, v prosinci byla vykradena samoobsluha.

Obyvatelstvo

počet 1.1.	732	narodilo se	8	přistěhovalo se	10
počet k 31.12.	738	zemřelo	5	odstěhovalo se	7
rozdíl	+ 6		+ 3		+ 3
narodili se:					
Lukáš Michálek		12. března	Filip Stibor		22. června

Adéla Stukartová	21. července	Jakub Zapoměl	23. července
Petra Krpenská	9. srpna	Julie Kalvodová	18. srpna
Zdeněk Konečný	19. října	Miroslav Klein	30. prosince
zemřeli:			
Bohumil Domanský	7. února	Václav Kalvoda	24. června
Anna Stiborová	26. srpna	Marie Hedrichová	28. srpna
Marie Procházková	2. září		

5 svateb:	duben - Vladimíra Lautrbachová a Michal Holešinský
	červenec - ing. Marie Husáková a Lukáš Jurečka
	červenec - Kateřina Sýkorová a Luděk Růžička
	říjen - Václav Svoboda a Marie Vozdecká
	listopad - Michaela Medková a Jiří Maier
zlatá svatba	listopad - Olga a Josef Hladkých z č. 57

nejstarší občané	80 let	Anna Zezulová	Marie Zelinková
		Ludmila Mayerová	Božena Lautrbachová
	81 let	Marie Koutná	
	82 let	Růžena Sýkorová	
	83 let	Anna Vrzalová	Štěpánka Zezulová
	84 let	Jan Čumpa	
	85 let	Helena Jamborová	Jan Chmelík
		Anna Otrísalová	
	86 let	Vojtěška Floriánová	
	87 let	Vladimír Lautrbach	
	88 let	Anna Sedláčková	Pavčina Kalvodová
		Marie Matulová	
	90 let	Františka Martensová	
	91 let	Anežka Sedláčková	

Názvy obce

letopočet	název	událost, pramen
1131	Satcane	Výčet církevní majetku na Moravě v listině olomouckého biskupa Zdíka , kde je ves

1174	Schezan	uvedena jako příslušenství kostela brněnského.
1247	Zenzans	Vlastivěda moravská
1248	Schezans	Papež Inocenc III. dovoluje obsadit faru sv. Martina po odchodu plebána Kuntráta.
1268	Zežans	Král Václav I. dovoluje , aby se trh na lovnou zvěř konal opět v biskupské obci Žatčany.
1338	Czeizans	Vlastivěda moravská
1338	Cetzans	Papež Bonifác poroučí olomouckému biskupovi, aby nemanželský syn Jana ze Žatčan byl dispensován od nemanželského původu, aby tž se mohl stát duchovním.
1366	Zetsan	Vlastivěda moravská, místopis II.
1320	Czczans	Rejstřík lén biskupských.
1369	Czczans	Vlastivěda moravská, místopis II.
1389	Czczans	V lenní rejstříku je jmenován Hereš ze Žatčan
1390	Sazan	Vlastivěda moravská
1408	Zaczan	Vlastivěda moravská, místopis II
1550	Ssatzan	Nejstarší obecní pečť (pečet') z pol. 16. stol.
1750	Ssaczan	Novější obecní pečť z l. pol. 18. stol.
1805	Zatčany	V době Bitvy u Slavkova (Zatčanský rybník)
1806	Začany	Přípis Vrchnostenského úřadu chrlického k událostem po bitvě u Slavkova
1856	Sačany	Úmrtní list
1859	Sacžan	Mapka J. Edera z Kroniky Židlochovic, Pohořelic a okolí
1900	Začany	Obecní pečť, úřední název do r. 1918
1918	Žačany	Pozemková kniha
1918	Žatčany	Úřední název od vzniku Československa
1925	Žatčany	Podle zákona ze dne 14.4.1920 č. 266 Sb., vládní nařiz. z 25.8.1921 č. 324 Sb. a výnosu min. vnitra ze dne 17.11.1924 čís. 75000 bylo jméno obce opraveno na Žatčany.
Názvy německé:		
1888	Satschan	Pozemková kniha
1939	Satschans	Za Protektorátu Čechy a Morava

Názvy
polních tratí

katastrální území Žatčan	katastrální území bývalých Třebomyšlic
Cyrilek	Čtvrť

<p>Čtvrtě k hranečníku Čtvrtě k rybníku Dlouhé čtvrtě Dlouhé díly Dýmáček (louka H) Flonka Haltýře Jedenáctky Kantina Ke kolíbkám Knězovky Krátké díly Loučka Louky Nové Louky Nový díl (H) Odměrky Od Moutnic (H) Panské vinohrádky Pastvisko Plaňavy Přední Přední dlouhá (H) Přední flonky Přední klínky Přední spodky Přední u Šinkvic Rybníčky Spodky Tálky U hrušky U Nadymáčka U meze (H) U ovčírny (H) Vrchní půllány Zadní Zadní díl (H) Zadní dlouhá (H) Zadní flonky Zadní klínky Zadní spodky Zadní u Šinkvic Za hranečníkem (H) Za knězovým (H) Žatčanský rybník</p>	<p>Dlouhá pastviska Dlouhé zahranečníky Hruškový Jezírko Kolíbka Krátké zahranečníky Malá níva Malé hranečníky Malé zahrady Mezi vody (Mezi vodami) Nesvačilka (Nesvačily) Od měnínska Odměrky Ostrovy Ovčírny Přední jezírkový Přední pod vinohrádky Půllán od kolíbek Spodní od Měnínska Šafářky Trnovky Úlehle Velká níva Velké hranečníky Velké zahrady Vinohrádky Výhonový Zadní jezírkový Zadní pod vinohrádky</p>
	Poznámky:
	<p>Názvy tratí jsou většinou převzaty z opisu pozemkové knihy Třebomyslic z r. 1948 a Žatčan z r.1952, uložených na r.1950.</p> <p>Názvy s písmenem (H) uvádí prof. Ladislav Hosák v Dějinách obce Žatčan z r. 1945.</p> <p>Některé jiné názvy jsou uvedeny podle pamětníků.</p>

Majitelé a držitelé Žatčan

rok	majitel - držitel	zdroj
-----	-------------------	-------

1131	majetek kostela sv. Petra v Brně. Biskupské panství olomouckého biskupství.	Žampach, Kratochvil
1174	vладыka Miroslav věnoval ves klášteru rajhradskému	Panství chrlické
1268	léno 4 lány - Majdar z Modřic od biskupa Bruna	Hosák
1275	léno 4 lány - Bertold a Jindřich řečení Sasové	Hosák
1320	léno 2 lány - Mikuláš	Hosák
1320	léno 2 lány - vdova po Bohdalovi	Hosák
1320	léno 2 lány - vdova po Dětlínovi	Hosák
1320	léno 1 1/2 lánu - Jindřich z Blanska	Hosák
1320	léno 1/2 lánu - rychtář	Hosák
1320	léno 2 lány - Budivoj	Hosák
1320	léno 3 lány - Bohdalec	Hosák
1320	léno 1 lán - Osvald	Hosák
1320	léno 3 lány - Dětrich z Dražejovic	Hosák
1320	léno 1 lán - Konrád Sokolník	Hosák
1320	léno 4 lány - dcera Fraňkova	Hosák
1320	léno 3 lány - plebán (duchovní)	Hosák
1388	biskup Mikuláš zastavil panství modřické i s Žatčanami markraběti Joštovi, jenž ji připojil ke Špilberku	Hosák, Kratochvil
1389	léno - Hereš ze Žatčan	Hosák
1400	léno - Sulík ze Zbyšova (začátkem 15. stol.)	Hosák
1408	léno na díl vsi - Ješek z Deštného	Hosák
1420	léno - Linhart z Chlumu - do r. 1428	Hosák
1452	léno - Zich Beránek z Petrovce - do r. 1461	Hosák
1478	léno - Jan Beránek	Hosák
1490	léno - jakýsi Bavor (před tímto rokem)	Hosák
1490	léno - Ludvík Zajímač z Kunštátu (po tomto roce)	Hosák
1522	ves koupil Jan Kyjovský z Kyjova	Hrady
1542	ves získali bratři Jiřík, Václav, Burian a Jan ze Svojkova	Hrady
1550	biskup Jan Dobravius prodal ves králi Ferdinandovi I., ten ji připojil k hradu Špilberku	Hrady, Hosák
1560	král Ferdinand I prodal hrad Špilberk i s Žatčanami stavům markrabství moravského	Hosák
1560	ves jako zvláštní statek pod správou Jana z Kounic a Jana Ždánského ze Zástřížl	Hosák
1561	ves koupil Hanuš Haugvic z Biskupic	Žampach ,Hrady
1573	ves koupil olomoucký biskup Jan Grodecký a připojil ji k svému statku Chrlcím	Kratochvil
1580?	Haugvic daroval ves biskupství olomouckému	Hrady
1583?	Haugvic prodal ves olomouckému biskupovi Janovi. Ves se stala součástí panství chrlického	Hosák
1590	biskup Stanislav Pavlovský pronajal panství chrlické i s Žatčanami Baltazaru Šelnodorfovi z Hornšperku	Hosák
1777	olomoucké biskupství postoupilo ves nově zřízenému biskupství brněnskému	Žampach, Machač
1864	Po zrušení feudálního zřízení byla ves jako statek propůjčena biskupům pod dozorem státu. Ves připadla biskupství brněnskému.	Žampach , Kratochvil

Pozn.: léno = za feudalismu majetek propůjčený vlastníkem (šlechtou, církví) uživatelům, t. zv. manům, kteří mu z léna sloužili vojensky, konali různé služby a platili peněžitý plat i různé dávky (dle Hosáka).

Počet obyvatelstva a domů

rok	počet obyvatelstva			počet domů			pramen
	celkem	Žatčany	Třebo- myslice	celkem	Žatčan y	Třebo- myslice	
1200	300	300		44	44		Hosák
1790	446	284	162	78	38	40	koncept Slavkov. bojiště
1834	272	272		50	50		Hosák
1850	618						Histor. místopis 1848 - 1960
1869	715	348	267				sčítání lidu
1880	755	438	317	114	60	54	Histor. místopis 1848 - 1960
1886	782	452	330				Farní kronika z r. 1985
1890	781	453	328	125	67	58	koncept Slavkov. bojiště
1900	800	451	349	153	81	72	Histor. místopis 1848 - 1960
1910	902	519	383				sčítání lidu
1921	937	465	472	191	93	98	sčítání lidu
1930	935	448	487	220	99	121	Histor. místopis 1848 - 1960
1950	859	374	485	239	104	135	sčítání lidu
1961	922			250			sčítání lidu
1970	856			247			sčítání lidu
1980	804			275			sčítání lidu
1983	784						evidence obyvatel OÚ
1984	768						evidence obyvatel OÚ
1985	759						evidence obyvatel OÚ
1986	756						evidence obyvatel OÚ
1987	766						evidence obyvatel OÚ
1988	755						evidence obyvatel OÚ
1989	754						evidence obyvatel OÚ
1990	752						evidence obyvatel OÚ
1991	764			281			sčítání lidu
1992	749						evidence obyvatel OÚ
1993	745						evidence obyvatel OÚ
1994	740			287			evidence obyvatel OÚ
1995	742						evidence obyvatel OÚ
1996	734						evidence obyvatel OÚ
1997	720						evidence obyvatel OÚ
1998	732			298			evidence obyvatel OÚ
1999	738						evidence obyvatel OÚ
2000	748						evidence obyvatel OÚ

Poznámky: Třebomyslice byly založeny v r. 1785 , zanikly sloučením se Žatčanami k 31.12.1948.
Pokud není některý sloupec vyplněn, pak není údaj znám nebo nebyl evidován.

Výskyt a
původ
příjmení

Příjmení jsou odvozována podle povolání, věcí, místa, ptáků, rostlin, vlastností, zvířat, osobních jmen, mnohá mají nejasný původ, velkou skupinu tvoří příjmení cizojazyčná, většinou německá. (příjmení trvale bydlících občanů v obci k 31.12.1999)			
<i>podle povolání</i>	<i>podle rostlin</i>	<i>podle zvířat</i>	<i>cizojazyčná</i>
Čtvrtníček	Fiala	Cáb	Adler
Hostinský	Hájek	Hrouzek	Andrlík
Husák	Hlávka	Ryba	Báder
Kolařík	Chmelík		Buchtela
Král	Jílek	<i>podle os. jmen</i>	Cagaš
Krejčí	Růžička	Adam	Esender
Mrkvice	Šafránek	Blažek	Fábry
Nádeníček		Florián	Habiger
Plevač	<i>podle vlastností</i>	Janeček	Halm
Sedláček	Černý	Jaroš	Hanzlíček
Sitař	Dokoupil	Jonáš	Heger
	Dostál	Jurečka	Hedrich
<i>podle věcí</i>	Đásek	Michálek	Heinrich
Buchta	Hladký	Ondrůj	Herzán
Klanica	Hnilica	Peterka	Kalla
Klíč	Hrubý	Petr	Kandra
Koblížek	Kalvoda	Petříček	Kheil
Krček	Kořistka	Stibor	Klein
Lukš	Křivý	Šebestík	Kugler
Osička	Lízal	Tomanec	Kurc
Sekanina	Opluštíl	Urbánek	Ladanyi
	Otřisal		Lauterbach
<i>podle místa</i>	Rychlík	<i>nejasná</i>	Lautrbach
Dolák	Řihánek	Andrlík	Lengál
Holešinský	Svoboda	Bínek	Lorenc
Horák	Teplý	Bínek	Lozart
Konečný	Tichý	Čumpa	Maier
Koutný	Trdý	Drda	Mayer
Krpenský	Vahala	Hemala	Mertens
Nováček	Veselý	Hlouch	Michl
Oravec	Vrzal	Jambor	Miker
Podloucký	Vybíral	Jaša	Partyka
Poláček	Vymazal	Jedonek	Pirner
Rudolecký	Zapoměl	Mašija	Richter
	Zelinka	Matula	Sigmund
<i>podle ptáků</i>	Zezula	Šobáň	Simandl
Brabec		Švehla	Stukart
Harvánek		Tůma	Štarha
Hrdlička		Umlášek	Švarc
Lejska		Zachrdla	Vágner
Sýkora		Zvolský	Weisz